

BEKÇÝ VE KORUMA KÖPEĐÝ EDÝTÝMÝ

Gönderen : akvet - 12/05/2009 22:03

Ne tür olursa olsun bütün köpeklerde, kendilerine ait olan þeyi koruma eðilimi görülür. Bir köpek yavrusunun önünden yiyeceðini kalkýn, hýrlar! Yattýðý mindere elinizi uzatýn , memnuniyetsizliðini hemen hýrlayarak belli eder, vermek istemez. Köpekte benimseme duygusu çok yaygýn ve köklüdür. Köpek, kaldýðý evi, aileyi, aile bireylerini, sahibini, kendi öz malý gibi görür. Onlarý için çaba gösterir. Bu duygu ve eðilim içgüdüselidir. Tüm köpeklerde deðiþik derecelenmelerle vardýr. Yetiþme ve eðitimin etkisi eðilimin geliþmesini, yönlendirilmesini ve denetim altýna alýnmasýný saðlar. Bekçilik ve koruma görevi yapan köpekler, baþlýca içinde yer alýrlar. Bazý köpekler yalnızca uyarýcý ödevi görür, duyduðu sese, eve giren yabancýya, bahçe kenarýndan geçen kiþi havlayarak, ev halkýný muhtemel bir tehlikenin varlýðýndan haberdar eder. Bunlar çoðunlukla, oyuncak köpekler ve süs köpekler. Bunlarla birlikte, onlar arasýnda da, Terrier türleri gibi, cesur, atak ve saldýrgan olanlarý vardýr. Ýri yapýlý türler, daha az havlar. Ancak çoðunlukla daha atak, cesur ve saldýrgan olurlar. Bekçilik ve koruma görevi yapacak köpeklerin seçiminde titiz davranmak gerekir. Köpeklerin ayrýntýlý olarak tanýtýldýðý bölüm, bu seçim için gerekli olan ön bilgiyi vermektedir. Tanýnmýþ bekçi köpeði size ve amacýnýza uygun olanýný seçebilirsiniz. Bununla birlikte, eðitime karþý istekli, saðlýklý, enerjik, atak ve saldýrgan olmasý gerekir. Köpeðe, ilk bekçilik eðitimi annesinden gelir. Yavru, annesinin havladýðý kiþiye onunla birlikte havlar ve yabancýlara havlanmasý gerektiðini öðrenir. daha sonra bir yabancý gördüðünde, yalnız baþýna olsa dahi kendiliðinden havlayacaktır. Bekçi köpeði olarak yararlanýlacak saldýrganlýk eðitimi verilecek olan köpekler, daha yavru iken alýnarak, gelen gidenin olmadýðý bir yere yetiþtirilirler. Mümkün olduðunca kalabalýk içine çýkartýlmaz, baþka insanla temas ettirilmezler. Tüm bakým ve beslenmeleri tek taraftan görülür. Bu kiþi, ayný zamanda onun eðitimi üstlenecek kiþi olmalýdır. Bekçi ve koruma görevi yüklenecek olan köpek kendine olan güveni her zaman tam ve yüksek olmalý, tüm eðitimler, her zaman köpeðin üstün geleceði biçimde sürdürülmelidir. zaman dövmemeli, üstünlük duygusu sarsýlmamalýdır. Saldýrganlýk eðitimi verilecek olan köpek. bir önceki bölümde anlatýlan komutlarý eksiksiz olarak yerine getiren, eðiticiye baðlý, itaatli, eðitime istekli ve yetenekli bulunmalýdır. Temel komutlarý tam olarak benimsememiþ itaatsiz köpeklerle saldýrganlýk eðitimi kesinlikle yapýlmamalýdır. Ayrýca, bazý tür köpekler yapýsal olarak sinirlidir. Bunlara çok iyi itaat eðitimi yaptýrýlmamýþsa, giderilmesi olanaksýz sakýncalara neden olmak mümkündür. Köpek, Dur! komutuyla durmalý, Gel! komutuyla gelmeli, Otur! komutuyla oturmalýdır.

Ayrýca, bu tür eðitim gören köpeklerin bulunduðu yere, insanlarýn girmesinin sakýncaly olduðunu belirten yazýlar konmalý. Köpeðe barýnma yeri, kapalı dolapma alaný olan türde yapýlmaly veya buna benzer güvenlik önlemleri alýnmýþ olmalýdır. Dinlenme zamanlarýnda köpeði zincirle baðlamak kesinlikle doðru deðildir. Bu köpeðe verilebilecek en aþýr cezadır, güvenini kýrýcýdır. Nitekim eðitilmiþ olursa olsun, kalabalýða çýkartýlacak köpeklerin aþýzlarýna, herhangi bir kazayý önlemek için aþýzlyk takýlmalydır. Daha önce gördüðümüz temel eðitimden geçmiþ, yalnız eðitici taraftan beslenip bakýlarken özel olarak barýndýrýlmýþ köpek nitelikteyse, iyi bir bekçi ve koruma köpeði olmaya aday demektir. Hiçbir eðitim verilirse de o, koruma alanýna giren yabancýlara saldýrýr ve bulunduðu yere girmesini önler. Buna karþýn, bu eðitimin büyük önem taþýyan bazý amaçlarý vardýr. O amaçlarý sýralayabiliriz

1. köpeðin saldýrgan ve koruyucu niteliðinin en üst düzeye ulaþtırýlmasý.

2. Köpeðin saldýrganlýðýnýn denetim altýna alýnmasý. komutla saldýrma, komutla saldýrdan cayma alýþkanlýðýnýn kazandýrýlmasý.

3. Köpeðin, yabancýlarýn yaklaþma, dostluk kurma eðilim ve giriþimlerini karþýlýksýz býrakma alýþkanlýðýnýn kazanmasý. Bununla birlikte, köpeðin görevini görelim:

1. SALDIRGANLIK EDÝTÝMÝ

Her köpeðin saldýrganlýk güdüleri ayný oranda yüksek ve geliþmiþ deðildir bazý köpekler insancýl ve barýþçýdýrlar. Yabancýlara saldırmazlar, olurlar. Böyle köpekler bekçilik için elverişli sayılmaz ve bu görev için tercih edilmezler. Bununla birlikte, saldýrganlýk eðitimi verildiðinde bir ölçüde uygun nitelik kazanabilirler. Saldýrgan yapıdaki köpeklerse, bu eðitimle, yabancýlar ve kupa kulu kiþiler için tehlikesiz birer canavar kesilirler. Bu eðitimde, eðiticiye baþka, köpeðe tümüyle yabancý olan bir yardımcı kullanýlýr. Yardımcý köpeði kýzdýrmak ve kýpkýrtmaktır. Köpeði kýzdýran kiþi zaman zaman deðiþtirilerek, köpeðin saldýrganlýðýnýn yalnızca belirli eðiticiye baþka tüm yabancýlara karþý olmasý saðlanýr. Belli bir amaç için eðitilen köpekler, daha önceden saptanan bir niteliðe sahip olacak biçimde yetiþtirilirler. Sözelimi, belirli bir giysiye karþý kopullandýrýlabilirler. Tutuk ve cezaevlerinde koruma görevi üstlenen köpekler, tutuklularýn dýþarı çýkmasýný önlemek için yetiþtirilmiþlerdir. Bu köpeklerin, tutuklularýn giydiði tek tip elbiseye tepki duymaları bu biçimde þartlanmalarý saðlanmýþtır.

Bazen bu durumun tersi de yaratýlýr. Sözelimi: köpek, belirli bir tip elbise giyen kiþileri dost, bunun dýþýndaki giyimli kiþileri düþman olarak benimseyecek biçimde kopullandýrýlýr. Askeri birlikleri korumak için yetiþtirilen, savaþ köpeði olarak çalyþtırýlan bazý görülen köpekler böyle eðitilmiþlerdir. Saldýrganlýk eðitimi sırasında, köpeðin þok tasmasy çýkartýlarak yerine, saðlam ve dayanýklý deri bir tasma ile tasmaya takýlacak eðitim kayýþý, kuvvetli ve saðlam olmalý, köpeðin çekme gücüne dayanmalýdır. Gerektiðinde, fazla aþýr olmasýna ve dayanýklý zincir kullanýlabilir. Eðitim yerinin sýnýrlarý kapatýlmýþ ve tenha bir yer olmasýnda yarar vardýr.

Köpek, eðitici taraftan eðitim alanýna getirilir. Burada bulunan bir aþaca, saðlam bir direðe veya bir kazýða, kayýþý uzun býrakarak güvenli bir biçimde baðlanýr. Eðitici bir süre köpekle oynar, onunla eðlenir. Bu sırada kýpkýrtýcý görevini üstlenen yardımcı gizli olarak kendine, bir çalylýk, bir çukur veya küçük bir tepe gibi doðal bir engeli siper olarak köpeðin yakýnlarýnda bir yere siner. Yardımcý köpeðin gelmesiyle eðitici köpeðin gerisine çekilir. Köpek, kýpkýrtýcýnýn yaptýðý gürültüye kulak kabartýp havlayınca, eðitici onu takdir eder ve TUT! komutuyla kýpkýrtýr. Bazý köpekler son derece sinirlidir. Kendiliklerinden, ses duyduklarý yöne doðru atýlýp þüpheli kiþileri isterler. Bunlar övülerek okþanýr ve ödüllendirilir. Köpeði olduðundan daha sinirli, hýrsly ve saldýrgan yapmak gerekiyorsa yardımcı köpeðin elinde uzun bir kumaþla veya yaralama olasýlýðý bulunmayan herhangi bir dal parçasýyla, üzerine koyun postu sarýlarak sýkýca olarak baðlanmýþ uzun deðneklerle, köpeðin gövdesinin çeþitli yerlerine tahrik edici biçimde dokunur. Onu kýpkýrtýr ve kýzdýrýr. Eðitici köpeði arkasýnda durduðu halde:

TUT! komutunu, köpek saldýrganý yakalamak için istenilen isteklikte ileri atýlýncaya deðin yaptýrýcý biçimde tekrarlar. Köpek, baþını kaldýrarak bulunduðu kayýþý veya zinciri gererek ileri atýldýðýnda, yardımcı korkmuş gibi yaparak geri geri kaçar. Eðitici, köpeðin bu davranýþını ve okþayarak ödüllendirir. Eðitici, aradaki güvenlik mesafesini korumaya çok dikkat etmelidir. Bu sayede köpek ancak kýpkýrtýcý

kendine dođru savurduđu bez parçasýna erişebilir. Bezi yakalayan köpek, kýsa bir çekipmeden sonra kýpkýrtýcýnýn elinden bez püpheli kiři kaçır. Köpek okpanýp aferin denilerek ödüllendirilir. Kýpkýrtýcý durumundaki kiři hiçbir zaman köpeđe üstünlük kuracıtmamalı, onunla eđlenmemelidir. Köpeđi kýzdýrýp kýpkýrtmalı, onun havlayıp ileri atýlması karpýsýnda korkup kaçmalıdır. biçimde tekrarlanýrsa, istenen sonuç kýsa zamanda alınýr. Köpek giderek yabancıların varlýđýna daha çok dikkat eder olur. Çý seslere, duyduđu yabancı insan kokusuna karşý sinirli olur. Yabancı varlýđý hissettiđi an atýlýp tutmak ister.

Saldýrganlýk eđitiminde iki önemli nokta vardır:

1. Köpek, görevi geređi tüm yabancılarla kýzmalıdır.

2. Köpek kendini, tüm yabancılar karpýsýnda güçlü ve kuvvetli hissetmelidir. Saldýrganlýk eđitimi, bu iki amacýn yeterince sađlanıncaya deđin sürdürülür.

2. SALDIRGANLIĐIN DENETÝM ALTINA ALINMASI

Köpek, görmüş olduđu saldýrganlýk eđitimiyle, artık kendi denetim alanýnda yabancıların varlýđýna tahammül edemez hale gelir. Serbest býrakýldýđýnda, kúpkulu kiřiler karpýsýnda ne yapacađý, herhangi bir kiřiyi hírpalama anýnda eđiticisinin komutunu dinlemeyeceđi belirsizdir. Bununsa çok önemli sakýncaları olduđu kúpkusuzdur. Köpeđin saldýrganlýđýnýn, kesin olarak eđiticinin denetimi altýnda bulunması gerekir. Amatör eđiticiler için, bu çalıþma sýrasýnda canlı yardımcı kullanmak çok tehlikelidir. Gerçek eđitim kuruluþlarındaki köpeđin diþ geçiremeyeceđi dolgu elbiseler giymiş deneyimli kiřiler bu amaçla kullanılmaktadır. Ancak bir ađýzları, yakaları, pantolon paçaları dikilerek içine, kuru ot, saman, yün, pamuk, paçavra gibi dolgu maddeleri doldurulmuş mankenler kullanacađız. Mankenlerde kullanılacak giysi ve dolgu maddelerinin, eđiticinin kokusunu taþýmamasýna özellikle dikkat edilmelidir.

Eđitmeden önce bu mankenler, eđitim alanýnda bulunan bir ađacýn dalýna, bir ip aracýlýđýyla öyle bir biçimde yerleřtirilir ki, ipin indirilip çekildiđinde, manken aþađý yukarı hareket eder. Böylece, köpeđin onu yakalamak ve yere indirmek için çaba harcamasını onunla bođuşması sađlanır. Her þey hazýrlanıp planlandıktan sonra köpek, eđitim alanýna uygun uzunlukta bir eđitim kayýþı ve zinciriyle, yedekte olduđu halde getirilir. Eđitici, serbest olan sol eliyle mankenin bađlý olduđu ipi indirerek onun ayakları üstüne basmasını Sađlar ve sađ kolunu ileri dođru uzatarak, iþaret parmađý ile mankeni gösterip: TUT! komutu verir. Komutla birlikte ileri atýlan köpek, mankenle bođuşmaya baþlar. Bir iki dakikalık mücadeleden sonra, mankenin bađlý olduđu ip biraz daha býrakýlarak yere yatacak biçimde düþürülür. Köpek mankenin üstüne vardýđý anda ise, DUR! - BIRAK! komutuyla köpek durdurulmalıdır. Sol ip aracýlýđýyla manken dođruluyormuş gibi hareketlendirilip, köpeđe: TUT! komutu verilir. Köpek yeniden mankenin üzerine varınca manken yine yere düþürülür. Bu kez de, daha önce olduđu gibi köpek, DUR! - BIRAK! komutuyla durdurularak saldýrýnın aþýrýna vardýrılması önlenir. Böylece köpeđin saldýrganlýđý dene tim altýna alınmýþ olur. Köpeđin saldýrganlýđýnýn, dođrudan dođruya bađlý olduđu köpeđe benimsetilmelidir.

Her olumlu davranýþta olduđu gibi, köpek her komutu yerine getiripte övülmeli, okpanarak ödüllendirilmeli. Dinlenmelerde onunla ilgilenilerek, birlikte koþup oynanmalıdır. Emrin dinlenmemesi halinde köpek sert ve kesin olarak söylenen: HAYIR! HAYIR! uyarýsýyla ikaz edilir. Bazý sinirli ve saldýrgan köpeklerin, DUR! - BIRAK! komutuna uymalarını sađlamak için Þok Tasma kullanmak gerekir. Emri dinlemeyen köpeđin kayýþı, biraz serbest býrakýldýktan sonra sertçe çekilerek köpeđin bođazý üzerinde sureli bir þok yaratýlýr ve tam bu arada komut tekrarlanarak köpek uyarýlýr.

Askeri görevler gibi çok özel amaçlý bazý eđitimlerde, mankenin bođazýna et parçasý bađlanarak, insanýn can alýcý ve zayıf yemeyi gýrtlak yöresi, köpeđin saldýrý hedefi olarak koþullandırýlýr. Mankenin yere düþmesiyle, bođaz kısmýna sýkýca bađlanmýþ bulgular tarafýndan parçalanýr. Ancak sivillerin köpeklerine bu türde eđitim vermeleri ađýr suç kapsamýna girer. Bazý eđitimlerde ise köpek tabanca, bıçak gibi öldürücü nitelik taþýyan silahlara karşý koþullandırýlýr.

Saldýrganlýđın denetim altýna alınması eđitiminin en önemli amacý; Köpeđin saldýrganlýđýnýn, dođrudan dođruya eđiticinin iradesi olduđunu köpeđe benimsetmektir.

3. YABANCILARIN, KÖPEKLE DOSTLUK KURMA GÝRÝÞÝMLERÝNÝ KARÞILIKSIZ BIRAKMA EĐÝTÝMÝ

Yabancılardan uzak yetiřtirilen, yalnızca eđiticisinin ilgilendiđi saldýrgan bir köpeđe yaklaşmak zor ve Çetin bir iþtir. Buna rađmen köpeđe yaklaşýp onu elde etmek isteyenler olabilir. Bunların en kestirme ve denenen yaklaşma yollarý, köpeđe yiyecek vermek ve küçük yaþtan itibaren yalnızca kendi yemek kabýna sahibi tarafýndan konan yiyeceđi yiyen köpekler, sađa sola konan yiyecekleri yememeye alýþtırmýþlarsa, onlara bu yolla yaklaşmak zordur. Ancak bu konuda daha güvenli olunmak isteniyorsa, baþvurulacak bir iki yol daha vardır.

Eđitici, yine bir yardımcı kullanarak köpeđin önüne onun iþtahlı yediđi yiyeceklerden attýrýr. Köpek bunları yemeđe giripince, eđitici yaklaşarak, Hayır! diyerek onu azarlar. Ađýr bir ceza olarak da, zincirini kýsa tutarak bađlar. Hareket birkaç defa tekrarlandıđýnda köpeđin, önüne yabancılar tarafýndan atýlan yiyeceđi yemediđi görülür. Köpek bu davranýþýndan dolayı eđiticisi tarafýndan ödüllendirilir. Diđer bir yöntem de, köpeđin dolaptýđý alana bir yabancı tarafýndan, üzerine bolca kırmızıbiber dökülmüş et parçasıdır. Köpek bu etleri yemeđe kalktıđýnda ađzýnýn yandıđýný görecek; birkaç kez tekrarý halinde, baþkalarınca verilen yiyecekleri yemeye öđrenecektir.

=====